

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

ENKELE INDICATIES VOOR GYNAECOLOGISCHE OPERATIES.

VAN TONGEREN heeft de indicaties, welke ik in mijn kort geleden verschenen klinische les heb verdedigd, aangevallen. Hij meent, dat mijn indicaties uitzonderlijk ver gaan. Niets is echter minder waar, want indien wij een hetzij Duitsch, Fransch, Engelsch of Amerikaansch leerboek van een vooraanstaanden gynaecoloog naslaan, dan vinden wij daarin ongeveer dezelfde indicaties, als ik heb verdedigd. Sommigen gaan zelfs nog wat verder en willen hetzij alle prolapsus, hetzij alle retroflexies opereeren. Voor het myoom zijn de indicaties meer verdeeld: de meest conservatieve gynaecologen opereeren niet, voordat de uterus myomatosus duidelijk boven het navelniveau is gekomen, de meest actieve bestralen, zelfs kleine myomen, slechts bij uitzondering. De indicaties, zooals ik die gegeven heb, staan hier ongeveer tusschen in en worden door de meeste gynaecologen gedeeld. De indicaties, die prof. VAN ROOY op blz. 504 I van dit *Tijdschrift* geeft, komen in de practijk met deze wijze dan ook aardig overeen, behoudens wat betreft het begrip „zeer groot myoom”.

Dat een prolaps na het climacterium in den regel spontaan zou genezen, is een oude opvatting, waarvan men echter is teruggekomen. Ik vond dan ook in geen één door mij geraadpleegd leerboek een verdediging van deze opvatting, integendeel de meesten spreken deze opvatting zeer nadrukkelijk tegen.

Leiden, December 1935.

H. VAN DER HOEVEN.

STAPHYLOCOCCENTOXOID ALS GENEESMIDDEL.

In de Engelsche, Canadeesche en in den allerlaatsten tijd ook in de Fransche literatuur worden zeer gunstige uitkomsten vermeld der behandeling van lijdens aan chronische en recidiveerende, door staphylococcen veroorzaakte aandoeningen, met behulp van staphylococcentoxoid.

Dit toxoid is een praeparaat, bereid uit staphylococcentoxine. Door verschillende bewerkingen kan dit laatste van zijn giftige eigenschappen worden bevrijd, terwijl de antigene werking behouden blijft.

De geneeskrachtige werking komt in de eerste plaats tot uiting bij lijdens aan hardnekkige furunculose, doch ook bij osteomyelitispatiënten zijn de resultaten zeer treffend. Minder overtuigend, maar zonder twijfel bemoedigend, zijn onder andere de bij lijdens aan acne vulgaris en chronische blepharitis verkregen resultaten.

Op grond van het bovenstaande heb ik in het Rijks-Instituut voor de Volksgezondheid de bereiding van een dergelijk praeparaat ter hand genomen. Ik heb thans een toxoid ter beschikking, dat geheel voldoet aan zeer strenge eischen van onschadelijkheid en van antigene eigenschappen: beide zijn zoowel op proefdieren, als op enkele menschen nagegaan. Over de wijze, waarop een en ander is geschied zal ik in *Antonie van Leeuwenhoek* nadere mededeelingen doen.

Ter verkrijging van klinische gegevens stel ik dit praeparaat voorloopig gratis ter beschikking van de geneeskundigen. Aanvragen moeten aan mijzelf zijn geadresseerd (Sterrenbosch 1, Utrecht). Inlichtingen omtrent doseering, enz. worden bij de verzending van het praeparaat verstrekt. Ik verzoek echter den collegae, die van het bovenstaande gebruik willen maken, de vragenlijsten, welke ik bij het praeparaat voeg en die later met enkele vervolglysten zullen worden aangevuld, zoo nauwkeurig mogelijk ingevuld aan mij terug te zenden. Op deze wijze hoop ik, dat het mogelijk zal zijn, binnen niet al te langen tijd over de geneeskrachtige waarde van dit Nederlandsche praeparaat nauwkeurige inlichtingen te verzamelen.

Utrecht, December 1935.

W. AEG. TIMMERMAN.